

שיחת השבוע

הרב יוצא לאור על-ידי צעירי-אגודת-חב"ד - המרכז • עורך: מנחם ברוד • יו"ר: הרב יוסף-יצחק אהרונוב

יש חדש

■ התועדויות ח"י באלול

ביום שני הקרוב יחול ח"י באלול, יום-הולדתם של שני 'המאורות הגדולים' - הבעש"ט ורבנו הזקן, בעל התניא והשולחן-ערוך. לרגל יום זכאי זה יהיו בקהילות חב"ד ובבתי-חב"ד ברחבי הארץ התועדויות חסידיות, והציבור מוזמן.

■ עזרה לנזקים

הגי תשרי המתקרבים מחייבים הושטת יד עזרת למשפחות הנזקקות. בתי-חב"ד ברחבי הארץ נערכים למבצעים מיוחדים של חלוקת מזון למשפחות האלה, כדי לאפשר להן לחגוג את חודש החגים. לנוכח המצוקה הגוברת חשוב לתרום בעין יפה ולחשוב על המשפחות שבלי עזרתנו יתקשו לחגוג את החגים כראוי.

■ עצרת זיכרון ממלכתית

היישוב היהודי בחברון מזמין את הציבור לעצרת זיכרון ממלכתית לציון שמונים שנה לפרעות תרפ"ט. העצרת תהיה א"ה ביום שני, י"ח באלול (7 בספט'), והיא תיפתח בשעה 10 בבוקר במרכז גוטניק בחברון, בכינוס מיוחד שכתורתו: **הטרור הערבי והמדיני: שורשיו, תומכיו ואין מנצחים אותו.** בשעה 5 אה"צ תהיה עלייה לבית העלמין העתיק בחברון, במעמד יו"ר הכנסת, שר ההסברה, רבנים, ח"כים, ניצולי הפרעות ועוד. פרטים בטל': 02-9961311, 052-3144447.

■ אריה בירושלים

אריה ברחובות ירושלים הוא ספר קומיקס לילדים, המספר את סיפורו של הצדיק הירושלמי הרב **אריה לוי**, רב האסירים. כתבה ואיירה **עדי דוד**. טל' 02-6520427.

זמני השבוע

ניו-יורק	דטרויט	מיאמי	לוס-אנג'לס
7:06	7:44	7:20	6:58
8:04	8:43	8:11	7:52

כניסת השבת
צאת השבת

פרקי אבות: פרק ג-ד

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 60840
טל' 972-72-2770100 • **פקס** 972-3-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

נפוצו מעיינותיו חוצה

אין היום יהודי שלא טעם, בדרך כלשהי, מאורו של הבעש"ט. מי בלימוד תורתו, מי בסיפורי נפלאותיו, מי בהליכה בדרכיו ומי באימוץ השמחה וההתלהבות שהביא

ללומדי התורה הביא הבעש"ט את אורה של תורת החסידות. פתאום נגלו לפניהם רבדים שלא הכירו ולא ידעו עליהם. אותה תורה, אותן מצוות - אך הבעש"ט חשף עומקים חדשים וגילה את הפנימיות והסוד שבתוכן. כך נקבצו אליו גאוני-ארץ ותלמידי-חכמים עצומים, נעשו תלמידיו ולאחר-מכן הפיצו את אור החסידות בשכבות נרחבות בעם-ישראל. לימים עיזבה וגיבשה חסידות חב"ד את אורו של הבעש"ט במתכונת מסודרת של לימוד והתבוננות, עד שכל אחד ואחד יכול להבין בשכלו את רעיונותיה העמוקים של החסידות.

תרופה לדורנו

ידועה גם 'עליית הנשמה' המפורסמת שעשה הבעש"ט, ובה הגיע עד היכלו של המשיח. על שאלתו של הבעש"ט: "אימתי קאתי מר?" [=מתי יבוא המשיח], ענה לו: "לכשיפוצו מעיינותיך חוצה", שכן מעיינות החסידות הם הכנה להתגלות אורו של המשיח.

אכן, כיום אנו רואים כי מעיינותיו של הבעש"ט נפוצו חוצה. הם הגיעו לכל קצווי תבל ולכל שכבות העם בישראל. אין היום יהודי שלא טעם, בדרך כלשהי, מאורו של הבעש"ט. מי בלימוד תורתו, מי בסיפורי נפלאותיו, מי בהליכה בדרכיו ומי באימוץ השמחה וההתלהבות שהביא.

אין ספק שדרכו של הבעש"ט יש בה מזור גם לתחלואי דורנו. ככל שנלמד ליישם את דרך הבעש"ט - באהבת-ישראל, בלימוד זכות על יהודים, בהימנעות מדיבורים קשים ומהפחדות ואיומים על בני-ישראל - כן תגבר האחדות בתוך העם ויתקרבו עוד המונים לאור התורה ומצוותיה.

ובעיקר נשואה תפילתנו, כי לאחר שכולנו שואבים מלוא-חופניים מאורה של החסידות, וכאשר הכול רואים שכבר התקיים "יפוצו מעיינותיך חוצה", נזכה לביאת משיח-צדקנו ולגאולה האמיתית והשלמה.

ב שבוע הבא יחול היום הגדול ח"י באלול, יום-הולדתם של שני המאורות הגדולים של תורת החסידות: הבעל-שם-טוב, מייסד החסידות הכללית (נולד בשנת תנ"ח), ורבי שניאור-זלמן מלאדי, בעל התניא והשולחן-ערוך ומייסד חסידות חב"ד (נולד בשנת תק"ה).

גדולי החסידות כינו את היום הזה ח"י באלול, משום שהוא מחיה את חודש אלול. החיות המיוחדת שהביאה החסידות מפיחה רוח-חיים גם בחודש אלול עצמו, ומאפשרת לנו לתקן את דרכינו ולהתקרב לאבינו שבשמים מתוך שמחה ואהבה.

קווי-דמיון

אי-אפשר כלל לתאר את חיי היהדות בדורות האחרונים בלי האור המיוחד שהביא הבעש"ט לעולם. שיטת החסידות שייסד נתקבלה בתפוצות ישראל כמים חיים על נפש עיפה, והתפשטה במהירות על-אף ההתנגדות שקמה עליה בראשית דרכה. כעבור כמה דורות אנו רואים את השפעתה הברוכה בכל פינה בעם-ישראל.

דורנו דומה בכמה וכמה מובנים לימי הופעתו של הבעש"ט. יש קווי-דמיון מרכזיים שקל מאוד להבחין בהם. כאז כן היום, הקיטוב בין חלקי העם מגיע לשיאים חדשים. כאז כן היום, העם היהודי מתפלג לעולם של תורה ולמדנות מול עולם של יהודים פשוטים, שרבים מהם מושפעים יותר ויותר מתרבות הגויים. כאז כן היום, גם לומדי תורה ומקיימי מצוות צמאים לאור רוחני, מחפשים חיות בקיום המצוות, משתוקקים לשמחה אמיתית.

הבעש"ט הרעיף טל של תחייה על העם הצמא והמקוטב. באהבת-ישראל שאינה יודעת גבולות, חימם את נפשותיהם של המוני בית-ישראל. באמרותיו העמוקות גילה אור חדש בחיי התורה והמצוות. הוא לימד איך אפשר להתקרב אל הקב"ה על-ידי קיום מצווה בחמימות ובתום-לב. איך אפשר להתעלות למדרגה עליונה על-ידי מידות טובות ותפילה זכה.

יהודי כאישון העין

להתמסר לחלוטין לענייני תורה וקדושה. אולם עליו לזכור שדווקא על-ידי החושך מגיעים אל האור הגדול, כמו באישון העין.

עצם התורה

גם בתורה עצמה קיימת הירידה הזאת. התורה כמו שהיא במקורה הרוחני העליון עוסקת במהויות רוחניות נשגבות, והנה היא ירדה לעולם הזה ונתלבשה בענייני העולם הזה, ב'שור שנגח את הפרה' וכדומה. אולם דווקא על-ידי שירדה התורה למטה אפשר להגיע לעצם התורה, יותר מכפי שאפשר להשיג בעולמות העליונים.

זו אפוא כל מטרת הירידה והחושך – להגיע לעצם האור, על-ידי הפיכת החושך עצמו לאור. וכך יהיה בגאולה השלמה, כאשר יתקיים "לילה כיום יאיר", ו"ה' יִגִּיהַ חֲשֵׁכֵי" (שהחושך עצמו 'גיה', מלשון נוגה ואור). בזכות כוחו זה של עם-ישראל הוא הופך גם את ה'השקפה' לטובה ולברכה, עד ברכת הגאולה האמיתית והשלמה תיכף ומיד ממש.

(תורת מנחם כרך לב, עמ' 109)

העין בכללותה היא איבר הראייה, אך כוח הראייה מצוי באישון העין, שהוא השחור שבעין. לכאורה היה צפוי שהראייה, שעניינה אור ובהירות, תהיה דווקא בנקודה בהירה בעין, אך המציאות היא שדווקא הנקודה השחורה שבעין היא מרכז הראייה. הדבר מסמל את המעלה הגדולה שבהפיכת החושך לאור, שדווקא מהחושך עצמו עושים אור גדול.

ירידה לשם מה

ההשוואה של עם-ישראל לאישון העין קשורה לתפקידו המיוחד של העם היהודי – כשם שאישון העין מבטא את הפיכת החושך לאור, כך העם היהודי נדרש להפוך את חושך העולם לאור אלוהי. הקב"ה הוריד את הנשמה לעולם הזה התחתון והלביש אותה בתוך גוף גשמי, כדי שהיהודי יברר את הנפש הבהמית ואת העולם הגשמי ויהפוך את החושך לאור.

ההתעסקות עם ענייני העולם הגשמיים נראית כירידה רוחנית, ולא-אחת היהודי תוהה למה עליו להתעסק עם הדברים האלה, במקום

קב"ה צופה ומשגיח על כל העולם ועל כל הברואים, כמו שכתוב "עיני ה' המה משוטטים בכל הארץ", ובכל-זאת יש 'הבטה' מיוחדת על עם-ישראל, שעליה נאמר בפרשתנו: "השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך ישראל".

על ה'השקפה' הזאת אמרו חז"ל: "כל השקפה שבמקרא – לרעה, חוץ מ'השקיפה ממעון קדשך... שהופך מידת רוגז לרחמים". בכל מקום בתורה, כאשר כתוב 'וישקף ה'', הכוונה היא שהקב"ה בא לעשות דין ולהעניש, וזה כוח המיוחד של עם-ישראל, שביכולתו להפוך את מידת הרוגז לרחמים, עד ש'השקיפה' נעשה מקור לברכה.

אור בתוך החושך

מעלתו המיוחדת של עם-ישראל באה לידי ביטוי בפסוק "יצרנהו כאישון עינו". עם-ישראל נמשל כביכול לאישון עינו של הקב"ה. וכך אמרו חז"ל: "כל הנוגע בהם (בבני-ישראל) כאילו נוגע בבבת-עיניו של הקב"ה".

מן המעיין ביכורים | מאת הרב אליעזר ברוד

היכר בבני עלייה: יודעים להיות כנועים בקומה זקופה, לזעוק על-ידי שתיקה, ולרקוד בלי תנועה. (רבי מנחם-מנדל מוורקה)

אמרת השבוע

שינוי עפר ואפר

כאשר נתגלה הבעש"ט בעולם, קמה התנגדות לרכו. אחד המתנגדים לו היה הגאון רבי חיים רפפורט מהעיר לבוב. פעם אחת ביקר הבעש"ט בעיר לבוב, נכנס לבית-המדרש שבו ישב הגאון והתיישב לידו.

הביט בו הגאון ושאל: "מי אתם?". השיב הבעש"ט: "אנוכי עפר ואפר".

שאל הבעש"ט את הגאון: "ומי אתם?". השיב הגאון: "אף אני עפר ואפר".

הביט בו הבעש"ט במבט חודר ואמר: "אם שינוי עפר ואפר, למה יש מחלוקת בינינו?!". הבין הגאון שזה הבעש"ט, ביקש ממנו מחילה על שחלק עליו בלי להכירו ומאז התקרב אליו.

ביכורים ורחמים

"והיה כי תבוא אל הארץ אשר ה' אלוהיך נותן לך" (דברים כו,א). בפרשת ביכורים נזכר שם ה' "ג פעמים, כנגד י"ג מידות הרחמים. ובה-בעת, בפרשת י"ג מידות (שמות לד) התורה מזכירה על מצוות הביכורים – "ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלוהיך".

(משך חכמה)

אחדות האומה

"עשה מצווה האמורה בעניין, שבזכותה תיכנס לארץ" (ספרי). הבאת ביכורים מביאה לידי אחדות האומה. לכן אמרו שבזכות מצוות ביכורים יתקיימו ישראל בארץ, כי קיומו של עם תלוי באחדותו.

(מאוצרנו הישן)

גדולים מעשי ה'

אומרים חז"ל: "אדם יורד לתוך שדהו ורואה תאנה שביכרה, כורך עליה גמי לסימן, ואומר: הרי זו ביכורים". מדוע דווקא גמי? כי אדם שרואה את הפירות מלבלבים יכול לחשוב שכוחו ועוצם ידו עשו כל זאת. לכן אמרו חז"ל שיכרוך על הפירות 'גמי', ראשי-תיבות 'גדולים מעשי י-ה', וזה יביאו לידי הכרה שהפירות מעשי ה' הם.

(רבי משה-לייב מסאסוב)

של מי הארץ

"ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך, אשר ה' אלוהיך נותן לך" (דברים כו,ד). עניינה של מצוות הביכורים להוציא מן המחשבה שהארץ היא 'ארצך', ולהביא לידי הכרה "אשר ה' אלוהיך נותן לך".

(העקדה)

תפילה במקום ביכורים

צפה משה ברוח-הקודש שבית-המקדש עתיד ליחרב והביכורים עתידין ליפסק, עמד והתקין לישראל שיהיו מתפללים שלוש פעמים בכל יום.

(מדרש תנחומא)

מוח ולב יש תמיד

כשראה משה שהביכורים עתידים ליפסק, הבין שאינם יסוד, כי יסוד אינו נפסק לעולם. לכן התקין תפילה, שהיא מצווה בכל עת, ללא הפסק, וכל זמן שיהיו לבני-אדם מוח ולב יתפללו לקב"ה.

(רבי מנחם-מנדל מוורקה)

שלושה סימני היכר

"וענית ואמרת לפני ה' אלוהיך" (דברים כו,ה). "וענית – לשון הרמת קול" (רש"י). שלושה סימני

מתנה מקורית

משה היה אובד עצות. השנה מתקרבת לסיומה, ועדיין אין בידו לשלם את דמי החכירה של השנה שעברה. הוא ידע כי הפעם לא יותר הרזון.

לרוזן הפולני ויסוצקי היו שטחים נרחבים, שירש מאביו הזקן. אביו של משה חקר את הפונדק מידי הרזון הזקן, שנהג בו חסד והתחשבות. לעומתו, בנו היה רגזן ולא אהד יהודים. בסוף השנה הקודמת נעתר אך בקושי לבקשתו של משה לרחות את מועד התשלום, אולם הסכים לדחייה של חצי שנה בלבד.

אלה היו שנתיים קשות במיוחד. החורפים היו מושלגים ועוברי הדרך היו מעטים. בהגיע הקיץ לא הצמיחה האדמה יכול ראוי, והאיכרים מיעטו לבקר בפונדק. במאמץ רב חסך משה פרטה לפרוטה, אולם הסכום שהצטבר הספיק לכחצי שנה בלבד, בעוד הוא חייב לעבור שנתיים.

הוא התהלך מיואש וחסר-אונים, עד שיום אחד פתחה לו אשתו פתח של תקווה: "אתה זוכר מה סיפר לנו אחד האורחים על הצדיק ממז'בוז' שעושה נפלאות?".

"כן, זוכר אני", השיב הבעל. הוא אכן שמע על הבעל-שם טוב, אך לא האמין ממש בסיפורים שנופצו. האישה לא הרפתה ודחקה בבעלה לנסוע אל הבעש"ט. "מה יש לך להפסיד?", שכנעה אותו.

קם משה ונסע למז'בוז'. יראה גדולה נפלה עליו בהיכנסו לחדר הצדיק, ובקושי הצליח להוציא הגה מפיו. כשסיים לגולל את מצוקתו עודדו הבעש"ט לשים את מבטחו בה'. הוא הושיט לו מטבע ואמר: "צא לשוק, וקנה את הסחורה הראשונה שתוצע לך. לאחר מכן אומר לך מה לעשות".

הוראת הצדיק הייתה מוזרה בעיניו. ביום השוק התהלך אנה ואנה, עד שפנה אליו איכר ובידו פרוות כבשה, שהציע למכירה. בתחילה ביקש לדחותו אולם נזכר במצוות הצדיק. הוא שילם תמורת הפרווה במטבע שקיבל וחזר אל הצדיק. הבעש"ט לקח את הפרווה מיידו, והחל להללה ולשבחה: "איזו פרווה יפה! איזה צמר משובח! עסקה מצויינת עשית!..." לאחר מכן אמר לו: "שמע-נא, בעוד כמה ימים יחול יום-הולדתו של הרזון. את הפרווה הזאת תיתן לו מתנת יום-הולדת. לך לשלום וה' יהיה בעזרך".

משה חזר לביתו מבלבל ונבוך. הוא הראה לאשתו את הפרווה וסיפר

לה על הוראתו של הבעש"ט. "הלאו אהיה ללעג בבואי לארמון הרזון ביום-הולדתו, כשכל נכבדי הארץ יושבים סביבו, ואניש לו את הפרווה", אמר. שוב האישה, שאמונת צדיקים טהורה פיעמה בה, שבה והצליחה לעודדו

ולחזקו. "עשה מה שציווה עליך הצדיק, ומן השמים תבוא השועה", אמרה. יום-הולדתו של הרזון הגיע. העיירה לבשה חג. משה מביט מחלון הפונדק ורואה אורחים נכבדים מכל האזור נוהרים לארמון הרזון, ועמם מתנות

לומדים גאולה | מאת מנחם ברוד

גאולה בשמחה

תגם חסידי מפורסם אומר, שכשיבוא משיח צדקנו, ישאלו אותנו אומות העולם: במה זכיתם לניסים ונפלאות כאלה, ואנו נשיב, שזכינו לכך בזכות השמחה. זהו שנאמר (תהילים כ"ב), "אז יאמרו בגוים הגדיל ה' לעשות עם אלה, הגדיל ה' לעשות עמנו היינו שמחים": "אז" - כאשר יבוא משיח, "אמרו בגוים" - יאמרו אומות-העולם על בני-ישראל: "הגדיל ה' לעשות עם אלה!". ישיבו להם בני-ישראל: יודעים אתם מדוע "הגדיל ה' לעשות עמנו"? - מפני ש"היינו שמחים".

השמחה יש בה סגולה מיוחדת לקרב את הגאולה, שכן "שמחה פורצת גדר". אדם השרוי בשמחה אמיתית משתחרר מכל מגבלותיו. בשעת שמחה אמיתית, כיום נישואין וכדומה, גם אדם רציני ושקול עשוי לרקוד ולקפץ כנער צעיר. הוא מסוגל לעשות מעשים שאינם הולמים על אופיו. כי בשעת שמחה נפרצות כל מדידותיו והגבלותיו של האדם. לכן השמחה פורצת גם את גדרי הגלות ובכוחה להביא את הגאולה.

רצינות ושמחה

תורת החסידות מלמדת שאפילו עבודת התשובה צריכה להיעשות מתוך שמחה. יתרה מזו: השמחה במצוות התשובה צריכה להיות ביתר שאת מבכל המצוות האחרות. שהרי אם כשמקיימים סתם מצווה צריכים להיות בשמחה - על-אחת-כמה-יכמה כשעוסקים במצוות התשובה, שמעלתה גדולה כל-כך, עד שהיא מתקנת ומשלימה את כל המצוות!

האמת היא שאין שום סתירה בין תשובה לשמחה. שמחה איננה ההפך מרצינות. אפשר לעסוק בדברים הרציניים והחשובים ביותר, ועם זה להיות בשמחה גדולה. כי שמחה - שלא כדעת ההמון - אינה קלות-ראש וחיים טולי-דאגות (חסידיים) אומרים: בין שמחה להתהללות מפריד רק חוט שערה דקיק, אבל המרחק ביניהן הוא המרחק שבין תכלית הקדושה לתכלית הטומאה). שמחה אמיתית היא דבר רציני ביותר.

שמחה אמיתית אינה סותרת את עבודת התשובה. טועה מי שסבור שבחודש אלול צריכים להתהלך בפנים נפולות וקודרות, לא להעלות חיוך על השפתיים, להיות תמיד 'רציני' ומיוסר. אדרבה, מה יכול לשמח יותר מהמחשבה, שאלה ימים שבהם נמצא 'המלך בשדה' ומאירות אז י"ג מידות הרחמים!

פנים שוחקות

רבנו הזקן ממשיך את ההתגלות האלוהית בחודש אלול למלך היוצא אל השדה. כשהמלך בהיכל מלכותו אין המוני העם יכולים להיכנס אליו ולדבר עמו; רק יחידים-סגולה ומובחרים זוכים להיכנס אל המלך. אבל כשהמלך יוצא אל השדה, אל העם, כל אדם יכול ורשאי לגשת אליו ולשוחח עמו; והמלך, מצידו, מקבל את כל הבאים בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם.

בחודש אלול הקב"ה הוא בבחינת מלך היוצא אל השדה. כל השנה כולה לא פשוט כל-כך להגיע אל הקב"ה. אדם הרוצה לעלות בהר ה' נדרש לזכך את עצמו, לעסוק הרבה בתורה ובתפילה, ורק אם הוא מגיע למדרגה גבוהה, הוא זוכה להתקרב מעט אל הקב"ה. אבל בחודש אלול הקב"ה יוצא אל השדה'. הוא מסיר את כל המחיצות וההגבלות ומאפשר לכל מי שרק רוצה בכך לגשת אליו, להתקרב אליו, לדבוק בו. והוא מקבל את כל הבאים בסבר פנים יפות ובפנים שוחקות.

חודש אלול שונה אפוא במהותו מכל ימות השנה. בחודש זה הקב"ה מתקרב אלינו קרבה שאין דומה לה. הוא פותח לפנינו את כל השערים ואת כל המחיצות. רק דבר אחד הוא מבקש מאיתנו: בואו, שובו אליי ואשובה אליכם. לא נדרש מאיתנו אלא לצאת אל המלך. לנצל את הזמן היקר הזה להתעוררות אמיתית של תשובה ומעשים טובים. ליתר דבקות בה'. ודאי אפוא שהיציאה אל המלך צריכה להיות בשמחה גדולה, והיא שתביא את הגאולה האמיתית והשלמה.

יקרות. ליבו נפל בקרבו כשחשב על הלעג הצפוי לו. כמעט השאיר את הפרווה בבית, אילולא אשתו שדחקה בו להביאה אל הרזון.

ברגליים כושלות התייצב על מפתן חדר קבלת האורחים. המשרת הראשי קרא בקול: "הו, מושקה, גם אתה הבאת מתנה לרוזן?". חיש-מהר לקח מידי את הפרווה והביאה לפני הרזון, שישב בחברת רעי, האצילים הפולנים.

"האם לצחוק לי בא היהודי?", קרא הרזון בהבעת עלבון עמוקה, והשליך את הפרווה לעבר משרתו. "השלך את היהודי למרתף והלקהו כהלכה, ובערב כבר אטפל בו בעצמי", סינן בזעם.

השרים והאצילים, שהיו שתויים למחצה, העבירו את הפרווה מיד ליד והחלו להתלוצץ על חשבון הרזון.

פתאום נשמעה קריאה מפי אחד האצילים: "ראו מה גילית! לא ייאמן!".

הכול הצטופפו סביב האציל האוחז בפרווה. הוא שטח אותה על השולחן, ולעיני כול נתגלה מראה מדהים: במרכז הפרווה היה הצמר מסודר ומסורק להפליא בצורת אותיות שהצטרפו למילים, ובהן נכתבו שמו של הרזון, שם משפחתו, שמו של אביו ויום לידתו. סביב כל אלה הופיע, כמעשה אמן, הסמל המיוחד למשפחתו של הרזון.

המשרתים טרם הספיקו להוריד את משה למרתף, וכבר נתבקשו להחזירו. משה היה בטוח כי הרזון מבקש לכלות בו את זעמו, ומיד נפל לרגליו והתחנן על נפשו. הרזון הנרגש התקשה להסביר לו כי אינו מתכוון להרע לו אלא ברצונו להודות לו על המתנה היפה והמיוחדת.

"אמור-נא לי מושקה", שאל הרזון, "מניין קיבלת את הפרווה הזו ומי האמן המסוגל לעשות עבודה יפה כל-כך?". משה סיפר לרוזן כי זו הייתה עצתו של הבעש"ט מהעיר מז'בוז', והוא שאמר לו לקנות את הפרווה ולהביאה לרוזן ביום-הולדתו.

הסיפור עשה רושם עמוק על הרזון וחבריו. הם מסרו ביד משה מתנות רבות, וביקשוהו שיעבירן אל הבעש"ט ויבקש את ברכתו בעבורם. בתוך כך הכריז הרזון כי הוא מוותר למשה על כל החוב, ומעתה יוכל להחזיק בפונדק כל ימיו ללא תשלום.

אשתו של משה כמעט התעלפה בראותה את בעלה מגיע במרכבת ההדורה של הרזון, ומשרת לבוש שרד פותח לפניו את הדלת. משה ירד עמוס במתנות הרבות שקיבל, וסיפר לאשתו על הנס שאירע בפרווה. אולם מיד ביקש את רשותה לחזור אל המרכבה ולהמשיך הלאה למז'בוז'. הפעם מתוך אמונה גדולה, כדי להודות לבעש"ט על ברכותיו.

פתגם חסידי "חוט אחד של ציצית, עצם המצווה, כלי שום כוונה, יקר יותר מששת אלפי שנים של עבודת המלאך מיכאל, שעומד מול הקב"ה במסירות-נפש" (הבעש"ט)

סדר חסידות בין הסדרים

חסידות ידועת-שם, אך תמיד הרגיש שחסר לו דבר-מה. "החסידות, כפי שספגתי אותה בבית ובישיבה, הייתה רגשית בלבד", הוא מספר. "נוצר פער בין לימוד תורת הנגלה, שאותה למדנו בהעמקה, לבין החסידות, שנשארה ברמה של התלהבות רגשית".

ל א-מכבר נערכה חתונה של בני-זוג ממשפחות חסידיות נכבדות. אורח בחתונה היה הרב **מדכי בק**. כשראה אותו אבי החתן חיבקו בחום ואמר לו: "אנחנו חייבים לך תודה כפולה. ראשית, על שבזכותך נוצר השידוך הזה, כי משפחת הכלה רצתה שהחתן יהיה בחור שלומד חסידות, ולזה הגיע החתן בזכותך. שנית, מאז התחיל בנו ללמוד חסידות ראינו את השינוי החיובי על כל צעד ושעל. כל ההתייחסות שלו לתורה ולעבודת ה' השתנתה".

תכנית לימודים מסודרת

החיפושים הובילו אותו לתורת חסידות חב"ד ולמאמרי החסידות המעמיקים, שפתחו לפניו עולם חדש. באותו זמן בא לביקור בארץ הרב **יואל כהן**, ה'חוזר' המפורסם של הרבי מליובאוויטש. "הדברים שאמר כבשו את ליבי. חשתי שדברים שהציקו לי מתבהרים", הוא אומר.

הוא חווה את הקשיים הרבים של בחור ישיבה שמנסה ללמוד חסידות בכוחות עצמו. לפיכך הבשילה בו ההכרה בדבר הצורך ליצור מסגרות לימוד לבני ישיבות. "בנינו תכנית לימודים מסודרת ומדורגת, שמאפשרת לכל בני-ישיבה להיכנס לעולמה של תורת החסידות", הוא אומר. "מטרתנו היא שבחור ואברך יוכלו לגשת לסוגיה בתורת החסידות כשם שהם יודעים לצלול בסוגיה בש"ס".

השפעה חיובית

מסגרות הלימוד פועלות בתיאום עם הישיבות החסידיות. "יש כיום הסכמה רחבה על התועלת הגדולה שבלימוד החסידות", מגלה הרב בק, "וראשי-הישיבות רואים במוחש את ההשפעה החיובית של הלימוד על התלמידים".

הרב בק, אברך צעיר, הוא ממקימי **המרכז ללימוד החסידות**, שהצליח לפרוש רשת רחבה של שיעורי חסידות בעבור בני ישיבות קדושות. "אנחנו פונים אל כל הקשת של עולם הישיבות - חסידות, ליטאיות, ספרדיות, ומציעים לתלמידים מערכת שיעורים מסודרת בתורת החסידות", הוא אומר. "לימוד החסידות פוקח את העיניים ומזרים חיות חדשה בחייו של בן-הישיבה".

לא רגש בלבד

מחזה מרגש נראה בכל יום בשעת הפסקת הצהריים. רכבי הסעה מגיעים אל בית-הכנסת המרכזי בשיכון חב"ד בירושלים ופולטים עשרות תלמידי ישיבות. הם ממהרים לתפוס את מקומותיהם ובמהרה שוקעים במאמרי חסידות מעמיקים. מקצתם לומדים בחברותא. אחרים יושבים בשיעור. כל אחד ואחד לומד על-פי ידיעותיו וקצב התקדמותו. הרב בק חש על בשרו את העושר שהחסידות מעניקה. הוא גדל בבית חסידי ולמד בישיבה

פינת ההלכה | מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

שופר של אלול

שאלה: מה טעם המנהג לתקוע בשופר בחודש אלול?

תשובה: בראש-חודש אלול עלה משה רבנו להר-סיני בפעם השלישית, לקבל את הלוחות האחרונים, והעבירו שופר במחנה לבל יטעו שוב לעשות עגל. לאחר ארבעים יום, ביום-הכיפורים, ירד והלוחות בידו, ובישר לישראל שנתרצו לפני הקב"ה, וקבעו הקב"ה יום סליחה ומחילה לדורות. על-כן, כל אותם ימים, מתחילת אלול ועד יום-הכיפורים, הם ימי רצון.

מנהג קדמונים לתקוע בשופר בכל חודש אלול (הספרדים בסיום הסליחות, והאשכנזים בסוף תפילת שחרית. ורצוי שכל יהודי ישמע את התקיעות), וסמך לזה שנאמר "תקעו בחודש שופר" - משמע לתקוע חודש שלם.

רק בערב ראש-השנה אין תוקעים: (א) כדי להפסיק

הרב בק: "החסידות מעניקה חיות חדשה"

אחרי שהתלמידים משיגים הבנה בסיסית בתורת החסידות ובמושגיה, הם עוברים למתכונת אישית, שבה כל אחד ואחד מתקדם בקצב שלו. המרכז משגר אליהם את הקבצים היוצאים-לאור, ובהם מאמרי חסידות נבחרים, והם לומדים ומשתתפים בבחינות, שגם מזכות אותם במלגות. "במוצאי השבת האחרונה פגשתי בוגר של מסלולי הלימוד שלנו, והוא אמר לי שכיום, לאחר שהקים בית בישראל, הוא רואה כמה תורם לימוד החסידות לחיי הבית שלו, והוא מקפיד ללמוד כל חוברת", מספר הרב בק.

ברכות וישועות

רבים נושעו מברכותיו הקדושות של הרבי מליובאוויטש.

גם כיום אפשר לעלות ולהשתטח על 'הציון' הקדוש של הרבי, ולשלוח מכתבים ל'ציון' לבקשת ברכה.

ohel chabad lubavitch, 226_20 Francis

Lewis Blvd. Cambria Heights, N.Y 11411

Tel: 1-718-723 4545, Fax: 1-718-723 4444

www.ohelchabad.org

מקורות: פרקי דר"א פמ"ג. טושו"ע או"ח ס' תקפ"ג וכו'. משנ"ב שם. הוספות לשו"ע אדמו"ר הזקן חלק ג' ד' עמ' 1363. ספר המנהגים חב"ד עמ' 54-52. לקוטי שיחות כד, 224 ואילך.

שולחן שבת

לכל התורה בכרך אחד

שלוש שיחות לכל פרשה, מאוצר שיחותיו של הרבי מליובאוויטש

להזמנות: טל' 1-718-6041020